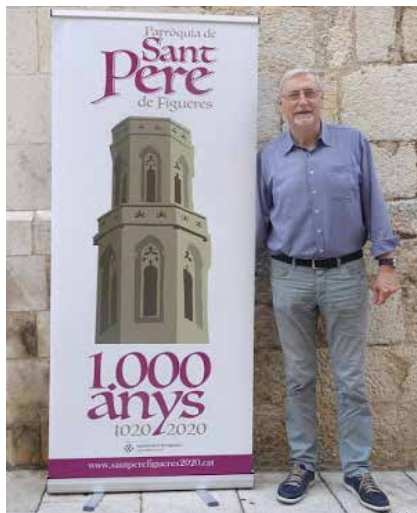

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Sant Pere, mil anys | Bernat I de Besalú, el cèlebre comte hiperactiu Bernat Tallaferró, en va protagonitzar de tots colors, des de participar en el saqueig de Còrdova fins a morir ofegat al Roine. Poc abans del seu decés, el 13 d'octubre de 1020, el malson dels sarraïns atorgà testament. En aquesta relació de voluntats va expressar la donació d'un alou que era dins la «parrochia Sancti Petri de Figarias». És a dir, que el figuerenc temple de Sant Pere (no pas el d'avui, és clar: un de més modest) ja existia fa mil anys, la qual cosa palesa que la comunitat (la parròquia) encara és més reculada. Per això el Palau del Vent celebra el mil·lenari d'aquestes pedres i de l'esperit que les ha acotxat al llarg dels segles.

El calendari de l'oferta de les trenta-dues activitats ja va arrencar a finals del 2019 i durarà fins al mes de desembre d'aquest 2020: conferències sobre la història i els atzars del temple i de l'evolució religiosa de la ciutat, exposicions de fotografies antigues i modernes i de documentació diversa, visites guiades a la nau i al campanar, un calendari fotogràfic de les gàrgoles de l'edifici, l'estrena de la sardana «Pedres mil·lenàries», projecció i comentaris de pel·lícules... tot per festejar l'històric temple, avui presidit pel rector i arxipreste mossèn Miquel Àngel Ferrés.

>> Mossèn Miquel Àngel Ferrés amb el cartell commemoratiu. (Autoria: JOSEP M. DACOSTA)

Any Pallach | Nascut fa cent anys, quan és evocat dues qüestions són plantejades indefugiblement: com hauria anat la política catalana si no s'hagués mort i què hauria dit, fet, etc., el figuerenc davant la sorpresa independentista. Les respostes invariablement solen ser: la primera, que el llistó polític català hauria millorat i, la segona, que Pallach hauria entomat la desafecció d'Espanya amb moltes prevencions. Marxista-leninista, socialista i finalment socialdemòcrata, de jove va escapar-se de la presó de Figueres i de gran va ser acusat de ser maçó i agent de la CIA (dels EUA, i pensant en Catalunya, n'admirava el confederalisme). I, com recorda el seu alumne Antoni Puigverd, va ser un gran pedagog, dels de referència.

Imatge de Montgó | La tempesta que el gener passat va afectar el país va ser anomenada Gloria. Perquè a Europa, després dels texans, la *coca-cola* i l'anglès, també s'ha adoptat la moda de posar nom als temporals. La part «del sud» els posa noms espanyols, francesos i portuguesos (catalans no) d'una llista preestablerta. I l'Europa «del nord» (Regne Unit, Irlanda i Holanda) els bateja a partir d'una altra nòmina. Guanya qui arriba primer al registre meteorològic. Quines coses... Però el que volíem dir és que les extraordinàries imatges del mar batent el penya-segat exterior de punta Montgó de l'Escala, amb les onades coronant les cases més altes, quedaran per a la galeria més selecta de la comarca i de la climatologia en general.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Homenatge als deportats | Palamós s'ha sumat al conjunt de municipis de Catalunya que han projectat (i molts ja han dut a terme) la instal·lació de plaques o llambordes en record dels veïns que van ser deportats als camps de concentració nazis durant la Segona Guerra Mundial. L'Ajuntament de Palafrugell ja ho havia decidit uns mesos enrere, i altres consistoris del Baix Empordà es plantegen fer el mateix més endavant. La instal·lació de

llambordes (es col·loquen davant dels domicilis o els llocs de treball dels homenatjats, amb les dades principals gravades) s'emmarca en el projecte «Stolpersteine», iniciat l'any 1992 a Alemanya. Són petits monuments creats per l'artista alemany Gunter Demnig en memòria de les víctimes del nazisme, i n'hi ha arreu del món. És un petit gest que segurament passarà desapercebut a molts ciutadans i ciutadanes, però que representa la voluntat ferma d'una bona part de la societat de continuar recordant les víctimes de l'horror nazi i no deixar que aquest important episodi de la història caigui en l'oblit. Segons un estudi del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat, de la Universitat Pompeu Fabra i de l'entitat Amical de Mauthausen, hi va haver 8.964 deportats republicans als camps nazis. La majoria van morir a causa de les dures condicions de vida als camps, exhausts pels treballs forçats, afectats per malalties o torturats i assassinats pel règim hitleria.

El «nou» Centre Fraternal | El Centre Fraternal de Palafrugell presideix, des de 1889, l'emblemàtica plaça Nova de la vila. El centre va ser creat el 1887, però dos anys més tard es va instal·lar definitivament a l'edifici actual, ocupat amb anterioritat pel concorregut Cafè Orient i el Casino L'Aliança. Al llarg del temps, ha estat remodelat en diferents ocasions, i els responsables de l'entitat gestora han decidit que ja «toca» actualitzar-lo un altre cop. Així, l'edifici s'ha sotmès a una remodelació intensa, sobretot la part del bar, el qual, des de la seva creació, ha estat testimoni de tertúlies històriques i memorables, i ha vist passar treballadors del suro, jornalers, comerciants, paletes, ferrers, jubilats, literats, etc. Sempre ha estat obert a tothom, a diferència del veí Cercle Mercantil, creat el 1904 i freqüentat per les classes benestants (ara ja no funciona com a casino). Josep Pla qualificava les tertúlies del Fraternal d'«importantes i nombroses, d'inspiració permanentment progressista», i observava que tenien l'encant de «contenir persones que, per anar-hi, havien renyit amb la dona o amb la família». La remodelació del centre s'ha iniciat pel bar, però la junta del Fraternal no descarta continuar, més endavant, amb l'adequació i millora de la sala

del teatre, dedicada sobretot a balls, quines i altres activitats lúdiques. I tot plegat es fa mantenint l'essència històrica, l'esperit d'un poble i d'un local sense el qual la història de Palafrugell no seria la mateixa.

>> El Centre Fraternal de Palafrugell, a la plaça Nova. (Autoria: PACO DALMAU)

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Obres a la façana de Sant Esteve d'Olot | Fins a final d'any hi haurà una bastida que cobrirà la façana principal de l'església de Sant Esteve perquè cal rehabilitar-la. Feia mesos que la façana estava protegida per una xarxa, ja que se'n despenien fragments de pedra, que s'exfoliava, fet que podria haver provocat greus accidents tant a les persones que entraven al temple com als transeünts que passaven pel voltant. Es volen consolidar els diversos elements ornamentals i l'estructura general de tota la façana, amb un cost previst de 268.000 euros, que assumiran el Bisbat, la Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament d'Olot. També està previst que s'organitzin actes diversos a fi de recaptar diners. En aquesta façana hi havia, dins les tres fornícules, les imatges de pedra de sant Esteve, el patró, i les de santa Sabina i sant Valentí, copatrons de la ciutat, les quals es van esmicolar els primers mesos de la guerra del 36. No se'n pot plantejar la substitució fins que no estigui perfectament consolidada tota l'estructura.

De fet, tornar-hi les imatges seria un final molt oportú de les feines iniciades a principis d'any, ja que el perfil d'aquesta parròquia, la primera que va tenir la ciutat i que està situada al cor de la població, constitueix un dels elements més emblemàtics de la ciutat d'Olot.

La variant de la Vall d'en Bas - les Preses

| Aquesta variant és un tema recurrent a la comarca des que es van obrir els túnels del coll de Barcons fa vint anys (vint!), ja que no sols afecta els que viuen en aquests dos municipis. Passar per dins de les Preses i d'Olot resulta un coll d'ampolla que dificulta la mobilitat entre els diversos municipis. Ens hem fet ressò en diverses ocasions de les promeses dels polítics, de calendaris d'inici i de fi, però res no s'ha complert. S'han tornat a sotmetre a informació pública els traçats, d'un sol carril per sentit, i dels estudis presentats per la Conselleria de Territori s'ha escollit el que, segons diuen, suposa menys impacte ambiental. Passa per l'oest de les Preses, en paral·lel al marge dret del riu Fluvià, amb una longitud d'uns cinc quilòmetres i mig. Però encara falta la futura variant d'Olot amb la qual ha d'enllaçar. Ens sembla, ja incrèduls de tot plegat, que esdevindrà un nou capítol d'una història que mai s'acaba.

Polèmic centre de gestió de residus

| L'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca considera que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya li dona la raó i que cal fer un nou estudi de neces-

>> Façana principal de l'església de Sant Esteve d'Olot. (Autoria: QUIM ROCA)

sitat i ubicació de la planta que el Consell Comarcal va aprovar de situar al municipi. Per tant, s'anul·la el Pla Especial Urbanístic (PEU) per a la instal·lació d'un centre de gestió de residus de la Garrotxa als terrenys de Can Coma de Baix de Sant Jaume.

La resolució anul·la dos aspectes significatius del PEU: l'afectació de sòl no urbanitzable de protecció especial i l'incompliment d'amplada mínima dels accessos al centre, per la qual cosa consideren que queda totalment anul·lat i que és obligat iniciar-ne un de nou en el cas que es vulgui edificar als mateixos terrenys. L'Ajuntament de Sant Jaume estima invàlida la situació d'aquesta planta fora d'un polígon industrial i considera un error situar-la en uns terrenys tan sensibles i valuosos per la qualitat agrícola i natural com són els de Can Coma de Baix.

EL GIRONÈS

Text i foto > DANI VIVERN

Alegries i dubtes | Fa uns mesos, van trobar un vitrall amb figures a la Catedral. Diuen que és el més antic de Catalunya en el seu gènere, i de dimensions considerables: 3 x 1,3 metres. Segons els experts, alguns dels plafons que el formen són de la primera meitat del segle XIII, i uns altres, de finals del XIV. És una bona notícia, que pal·lia una mica les frustracions habituals que afecten Girona i la seva comarca, com per exemple que el projecte de restaurant a l'antiga Sala Odèon se n'hagi anat can Pistras. I també les indeterminacions: hi haurà baixador del TAV a l'aeroport, que, a més, Aena proposa com a «quarta pista» del Prat? Hi haurà acord entre l'Ajuntament i el Govern central sobre on s'haurà de construir el nou arxiu provincial, actualment a Sant Josep? Se sabrà, per fi, on i quan es farà l'hospital nou que ha de substituir el Josep Trueta? El que sí que es preveu és que el Festival Mundial de Circ continuï sumant èxits amb els seus números d'altíssima qualitat, protagonitzats per primeres figures mundials. En la seva novena edició, hi han assistit 33.000 espectadors.

Happy flowers | Aquest any, Temps de Flors no s'ha salvat ni tan sols in extremis. Una empresa de Banyoles,

finalment, es va atrevir a presentar-se al concurs i havia d'aportar el material botànic *ad hoc*. És el que tenen les licitacions, de mal accés per a les petites empreses, que veuen com les grans es poden permetre equips d'advocats que els guïïn pel laberint normatiu. Però el coronavirus ha tallat d'arrel l'epifania floral. Mentrestant, en alguns espais urbans ja s'està substituint la gespa per vegetació mediterrània —deu ser que l'actual és exòtica— perquè, en ser més resistent a la sequera, farà que no es gastï tanta aigua. Precisament recomanàvem, a la crònica anterior, un passeig per l'espai natural de l'illa del Ter, encara poc conegut per la ciutadania. Més aviat ho haguéssim dit: el «gloriós» aiguat del gener el va arrasar, i el de l'abril ha rematat la feina. *Sic transit gloria mundi*. Esperem que l'episodi hagi servit per netejar vocals i regenerar vegetació de ribera.

Venent fum | No creiem, en canvi, que el terrabastall perpetrat al carrer de la Creu —la consigna és eliminar cotxes com sigui— tingui els efectes desitjats. En aquestes latituds nostres, on és costum decidir i després planificar, és com a mínim arriscat aprovar que la plaça de Catalunya sigui per a vianants —com si ara no hi passés ningú—, per allò que, a les ciutats *comme il faut*, tots els barris vells han de ser zones lliures de vehicles. Passa, però, que Girona és un cas excepcional i el seu barri vell no és al centre, sinó que queda arrapat en un extrem de muntanya, i ja ens explicaran —als taxistes, sobretot— com es pujarà a les Pedreres. Els germans Roca, que han obert el seu local xocolater a tocar de la plaça, l'han batejat com

>> La torre d'enllumenat i d'extracció de fums («el cigarro») de la plaça de Miquel Santaló.

a Casa Cacao, nom que presagia cacau vehicular. Tampoc no s'entén ni en dibuixos animats per què han apagat el fanal —el popular «cigarro»— de la plaça de Miquel Santaló (la del Carlemany). L'explicació oficial és que hi ha un cert risc per als operaris que n'han de netejar l'interior, perquè l'estructura serveix, a més, com a extractor de fums del pàrquing soterrani. La tecnologia actual garanteix la seguretat en feines pla més perilloses i, des que hi ha xemeneies al món, milers d'escura-xemeneies s'han guanyat la vida en estructures on hi ha força més gasos, sutge i pols que en un senzill pàrquing. L'excusa no *cola*. Això sí, la decisió està presa, el llum no s'encén, i s'especula sobre obscures alternatives per enllunyar l'espai. Proposem, des d'aquí, que en comptes de «la plaça del Cigarro» se l'anomeni des d'ara «la plaça del Porro», perquè l'única manera de veure clar l'afer és anant fumats.

EL PLA DE L'ESTANY

Text i foto > XAVI XARGAY

De la pesquera | «Hola, *uncle*. Et volia demanar què en penses, tu, de les obres que l'Ajuntament ha fet a la pesquera seguint els plànols del senyor Masgrau. Polèmiques, no? Les úniques línies verticals i artificials que en aquest moment pot assumir l'estany són les que ja hi ha, no t'ho sembla? Però, és clar, quan et diuen que és l'únic exemple que tindrà Banyoles d'arquitectura racionalista, quan saps que ho va fer el senyor Paco, penses: potser sí que tenen raó. I llavors a mi se m'acut estirar l'argument i fer més propostes. Te'n recordes, d'aquell fanzín, *L'Estany Soldat*? Hi havia un dibuix amb una proposta amb autopistes, aeroports i múltiples construccions: seria l'únic exemple d'arquitectura contracultural, a Banyoles (i potser al món). Posats a recuperar, podríem demanar els Mundials de Salts Aquàtics, com als setanta; podríem reconstruir l'antiga torre del Club; de fet, podríem ampliar el club, incloure-hi la pesquera i aixecar-la perquè semblés aquella torre. Es podria fer el canal que comunicués l'estany amb el mar i, si cal-

gués, fer un port per a creuers. Et penses que seria l'únic estany de creuers del món? Podríem recuperar i ampliar el Barbiland amb una muntanya russa que envoltés l'església de Porqueres i se submergís a l'estanyol de la Cendra; podríem recuperar l'estanyol del Vilar com a abocador d'aigües brutes, podríem transformar tot Banyoles en una vila neolítica i viure-hi com si fóssim neolítics. No, aquesta última idea, no: és massa real... M'agrada tant que m'incitin a ser creatiu sense límits racionals! Els ho podries dir, tu que hi coneixes gent, allà dins?» Mai el meu nebot havia desbarrat com avui.

>> La pesquera de Banyoles, on s'han fet obres.

D'aventures | A Banyoles hi ha un aventurer extraordinari, un jove brillant, educat i assenyat (el conec personalment) que està vivint una experiència extraordinària: viatjar amb un pressupost molt reduït, amb temps, fent un «viatge llarg, ple d'aventures, ple de coneixences», xuclant la vida i les cultures de cada lloc. Explica les seves vivències a *VilaWeb*; hi porta, de moment, cinquanta-nou capítols interessantíssims. Ell sí que s'ha fet savi, ha trobat noves sendes on perviuen «els vells anhels, plens de ventures, plens de coneixences». Bon viatge per al guerrer!

LA SELVA

Text i foto > JOAN DOMÈNECH

Lloret de Mar: 46a Festa de l'Esport

| La trobada ja té una llarga tradició i cada any s'hi inclouen més modalitats (enguany s'hi han premiat els karts i l'esquí forapista). Molt emotiu ha estat el record tributat a Darwin Ribas (campió de cros i fundador del Club d'Atletisme) i a Alfons Serrano (cronista de partits a la ràdio i a la televisió), morts el

2019. La Festa de l'Esport, que es va iniciar fa quaranta-sis anys i que ha passat pel pavelló, pel camp de futbol i per algun altre recinte, ha tingut lloc ara dins del Teatre Municipal. El Premi Forjador de l'Esport ha estat per a Manel Fernández pel foment de l'atletisme i dels esports de base, i el Premi Llevant, recollit per Jordi Palacín, per al Club de Bàsquet Lloret, pels seus cinquanta anys. Altres premiats han estat, en diferents disciplines: Miquel Molina, Ona Blasco, Ariadna Garrasino, Miquel Juanola, Tània Pardo, Marc Dailos, Xènia Sirés, Clàudia Terradas, José León, Àlex Barón, Ale Albanesi i Raúl Rico. L'Ajuntament també ha distingit Angelina Bonilla i Emeterio Villoldo com a usuaris més veterans dels cursos esportius senyors.

Blanes: la revista de l'Arxiu | Ha sortit el número 22 de la revista *Blanda*, de l'Arxiu Municipal de Blanes. Té cent trenta pàgines. Reprodueix en portada un quadre de Lluïsa Vidal, pintora a la qual Consol Oltra dedica un interessant article i de la qual també es parla en un altre treball, aquesta vegada d'Aitor Roger, dedicat a les *feminals*, és a dir, a dones pioneres com Carme Karr, Dolors Monserdà i Carme de Burgos. El mateix Aitor Roger signa, també, una història del Concurs Internacional de Focs d'Artifici de la Costa Brava, a Blanes, en el seu cinquantenari. Sebastià Rusalleda escriu «El bateig de la Costa Brava» i, amb nous materials, rebla el clau a favor de la tribuna del convent de Blanes com a lloc des d'on Agulló va donar a aquesta costa el nom que l'ha fet famosa. Maria Àngels Sagraera fa una semblança de

>> Portada del número 22 de la revista Blanda.

Quimet Illas, *en Falet*, un destacat blanenc de cent deu anys. «Joaquim Ruyra i Oms, propietari rural» es deu a la ploma del desaparegut veterinarí Josep Turon. Pep Vila parla d'«El dinar de morts servit per Joan Bta. Jalabert, adroguer blanenc (1710)»; Emília Augué explica les seves vivències com a «La modista dels vestits de paper» al Club Sant Jordi, i completen el número les «Notícies de l'Arxiu» i una bibliografia blanenca.

Sils: deu anys de l'escola Els Estanys

| A finals de 2009, l'escola silenca Jacint Verdaguier ja estava desbordada en alguns cursos i era necessari obrir un nou centre per acollir l'alumnat. Va ser el motiu per projectar la nova escola, que va rebre, aleshores, el nom d'Els Estanys i que ara ja fa deu anys que funciona. La directora del centre, Carme Dilmé, que es fa ressò de l'efemèride a la revista local *Quadern de Sils*, diu: «Al llarg d'aquests anys, l'escola s'ha anat fent gran en molts sentits: en nombre d'alumnes i mestres, en espais, en barracons, en l'excel·lència del nostre projecte escolar... i ha esdevingut un centre consolidat a la població de Sils».

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM

Quaranta anys del Calendari Cerdà

| L'any 1980 es va publicar el primer Calendari Cerdà. Joan Pous i Martí Juncà van ser els caps visibles d'un projecte sorgit entre activistes culturals cerdans que van trobar en el calendari la millor manera d'entrar a les cases tot reivindicant la cultura cerdana. Al llarg dels anys el calendari ha recollit festes, expressions pròpies del parlar, patrimoni, costums, oficis i eines de Cerdanya i del Capcir.

Malgrat que el seu format s'inspira en un calendari del Rosselló, amb els anys ha anat agafant un estil inconfusible. En les edicions del Calendari Cerdà hi han treballat voluntàriament pintors, dibuixants, escriptors, historiadors i especialistes, i s'hi han tractat tota mena de temes: des dels goigs fins als ocells, passant per les herbes remeieres, els costums o els mamífers. Per celebrar l'efemèride, el conjunt de calendaris s'ha exposat a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya: des del primer,

dedicat a Talló, fins al darrer, sobre la cuina cerdana. És una bona ocasió per recordar els calendaris que hem vist a casa des del 1980.

Cinquena edició de les xerrades «Explica'm una història»

| Un any més, durant el mes de febrer, el Grup de Recerca de Cerdanya, l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya i el Consell Comarcal de la Cerdanya van organitzar el cinquè cicle de xerrades «Explica'm una història», en el qual, com en les edicions anteriors, es van abordar diversos temes relacionats amb la vall cerdana.

L'interès creixent per la història de Cerdanya es va confirmar amb la gran afluència de públic a cada xerrada. El cartell d'aquesta edició hi va tenir molt a veure. Va encetar el cicle l'arqueòloga Sara Aliaga, amb una xerrada sobre els pobles abandonats de Cerdanya. Va mostrar indicis, documents i proves d'una llarga llista de nuclis avui desapareguts. La va seguir el doctor en història antiga Oriol Olesti, que va dedicar la xerrada a les troballes arqueològiques de materials cartaginesos a la vall del Segre, que apunten que Anníbal va creuar els Pirineus per Cerdanya. Per acabar, el geògraf Carlos Guàrdia va voler conscienciar sobre la importància dels camins municipals partint de la xarxa històrica de camins de Puigcerdà. Enguany el cicle s'ha consolidat i ha agafat empena per a les pròximes edicions.

>> Carlos Guàrdia durant la xerrada «La xarxa històrica de camins de Puigcerdà».

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

Centenari del CF Ripoll

| Començant per la capital comarcal, Ripoll, cal destacar en primer lloc la commemoració al llarg de tot aquest 2020 del centenari de la fundació del Club de Futbol Ripoll, equip que es va fundar

el mes d'abril de 1920. Des de l'entitat esportiva ja s'ha demanat el suport institucional necessari per celebrar una efemèride que arribi a tot el poble.

Sense moure'ns de la vila comtal, també cal destacar que el divendres 7 de febrer es va fer entrega dels premis Ripollès Líders, que enguany van celebrar el primer decenni de recorregut. L'acte de lliurament dels guardons (amb disseny de l'artista local Domènec Batalla) de les diferents categories, nou en total, va estar presidit per l'honorable consellera de la Presidència, la senyora Meritxell Budó, i va tenir lloc als locals del Cinema Teatre Comtal. Val a dir que la consellera va anunciar, aprofitant l'avinentsa, la intenció de la Generalitat d'invertir deu milions d'euros a la comarca.

Sant Joan i Camprodon | Pel que fa a Sant Joan de les Abadesses, enguany és el desè aniversari de l'Espai Art l'Abadia, ubicat a les dependències del vell palau abacial del segle xv. Per commemorar-lo, s'han programat un seguit d'exposicions i de *performances*. L'acte inaugural, previst per al segon cap de setmana de març, consistia en una *performance* lumínica a la façana del palau, promoguda per la sensibilitat creativa de l'artista Dolors Puigdemont.

També cal esmentar que ja s'han fet públiques les bases per a la convocatòria dels guardons Emma, que premien la persona o entitat que ha des-

tacat en la seva voluntat de millorar la vila, tant en el vessant cultural com en el social i econòmic.

A Camprodon, hi ha dues efemèrides per comentar: la primera és la commemoració del 81è aniversari de la retirada republicana, amb activitats que s'aniran esglaonant en el decurs de l'any (conferències, exposicions, col·loquis...). En aquest ambient commemoratiu cal situar també la inauguració de l'exposició «"Los otros Guernicas". Pintures de *la Desbandá* i *la Retirada*», de l'artista argentina Diana Dowek. L'artista pretén que aquesta mostra sigui, a part d'un espai per poder-hi contemplar les seves recreacions i gaudir-ne, un lloc de reflexió.

L'institut escola de Ribes | Una nòtula de tarannà pedagògic i social que té relació amb la població de Ribes de Freser: des de les instàncies pertinents es continua treballant per tal que amb vista al curs 2020-2021 l'institut escola ja sigui una realitat, de manera que estigui en ple funcionament i beneficiï tant l'alumnat com les famílies del poble. L'institut escola és de fusió, en el sentit que és el resultat de la unió dels dos centres escolars de la vila: l'escola d'infantil i primària Mare de Déu de Núria i la de secundària, la SES Joan Triadó.

Sense deixar la vall de Ribes (més en concret, la vall de Núria), el seu alberg,

vinculat a la xarxa Xanascat d'albergs de la Generalitat de Catalunya, ha reobert després de romandre sis mesos tancat per dotar-lo d'instal·lacions d'energia geotèrmica i fer-lo, així, més sostenible i ecològic. Val a dir que és un alberg que té una gran demanda tant per part de famílies com de grups escolars d'arreu de Catalunya i d'altres llocs de l'Estat espanyol.

I, per acabar, dues referències breus als dies de gresca del Carnestoltes, que ja han passat i que a la comarca les poblacions celebren de manera esglaonada, segons un calendari pactat entre els diferents ajuntaments, a fi de no encavalcar-se. El més matiner va ser el de la població de Campdevàrol, seguit del de Ribes de Freser. Aquest darrer és, a parer meu, el més irreverent i teatral, amb escreix, de tots els que es fan al Ripollès en els dies previs a les estretors de la vella Quaresma... Només cal dir que es fa sota l'advocació de santa Truja, que dura una setmana i que el darrer dissabte del mes és el dia principal de les carnestoltades, ja que està dedicat a aquesta santa.

>> Els guardonats en la darrera edició dels premis Ripollès Líders.

GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > SANTI REDONDO, resident a Hondures

Visc a Hondures per amor. Hi tinc la dona i també una filla amb paràlisi cerebral, que, si tot va bé, algun dia duré a Girona. Només fa un any que visc a Talanga, però estic enamorat d'aquest municipi i de tot el país, ja que he tingut ocasió de visitar la capital, Tegucigalpa, i molts altres indrets. A Talanga hi ha prop de vint *aldeas* i quasi un centenar de *caseríos*. Fins i tot a la capital la majoria dels carrers estan sense asfaltar, per això és coneguda com l'Indret del Fang. Curiosament, la majoria dels immigrants hondurenys que viuen a Girona són de Talanga; això fa que potser em senti més ben acollit.

Hondures és un país maco i pobre, molt pobre. A casa treballem recollint cafè, blat de moro, *frijoles*, plàtans, melons, taronges... de tot una mica, el que toqui en cada moment. És una feina dura, molt física; et fas un fart de carregar sacs, però m'agrada i em sento molt a prop de la natura. Aquests productes els venen a la gent del país i de vegades també van a l'estranger. Nosaltres els duem a un magatzem i des d'allà els distribueixen on calgui.

Econòmicament, la situació és complicada. La moneda és la lempira hondurenya. Amb vint-i-set lempires fas un euro; no és una moneda gens competitiva. Hi ha gent que es fa un fart de treballar i en tota la setmana només guanya l'equivalent a cinquanta euros. És una pena, perquè el país és ric. En general, la gent és bona, més ben educada que a Girona, i també valoren més el que tenen. L'únic que no m'agrada és el comportament de molts homes, que consideren que les dones són un tros de carn. Hi ha un masclisme molt exagerat. Un home es considera un home quan té una dona o dues. I, en molts casos, si li pot prendre la dona al germà, la hi pren. També hi ha dones que tenen llibertat, depèn de la zona. Als pobles acostuma a haver-n'hi menys.

Els que manen a Hondures són els grans, els vells, que per a mi porten el país malament. Si en deixessin les regnes als joves que han tornat després d'haver emigrat, tot seria diferent; Hondures creixeria molt.